Studiu EY: Funcțiile financiar-fiscale au nevoie de un nou tip de profesioniști care folosesc tehnologia și inteligența artificială alături de competențele în fiscalitate

- Peste 80% dintre organizații intenționează să efectueze schimbări operaționale, precum restructurarea echipelor și readaptarea lanțurilor de aprovizionare, în următorii doi ani, în creștere cu 20 de puncte procentuale față de anul trecut
- Peste 86% dintre liderii din domeniul financiar-fiscal au afirmat că valorificarea datelor, a inteligenței artificiale generative și a tehnologiei reprezintă o prioritate de vârf
- Responsabilii financiar-fiscali estimează că prin utilizarea inteligenței artificiale un procent suplimentar de 23% din buget va putea fi alocat către activitățile strategice și generatoare de valoare, inclusiv investițiile în talente

Directorii financiari și liderii funcțiilor fiscale inovează cu ajutorul inteligenței artificiale pentru a gestiona impactul semnificativ al turbulențelor geopolitice, deficitul de resurse umane și evoluțiile legislative, relevă cel mai recent studiu EY privind sistemele fiscale și operațiunile financiare la nivel global.

Din cea mai recentă ediție a studiului *EY Tax and Finance*

Operations (TFO) Survey reiese că inovația cu ajutorul inteligenței artificiale generative (GenAI) și al tehnologiei a devenit prioritară pentru liderii funcțiilor financiar-fiscale din companii pentru a-și pregăti modelele operaționale, astfel încât să facă față unor provocări fără precedent. Sunt amintite, printre altele, tulburările geopolitice, evoluția politicilor comerciale și vamale și deficitul de resurse umane la nivel global.

Sondajul EY, realizat în rândul a 1.600 de directori financiari (CFO) și lideri de funcții financiar-fiscale din 30 de țări și 22 de sectoare economice, evidențiază o schimbare radicală a modului în care funcțiile financiar-fiscale se adaptează la un mediu în permanentă schimbare.

Transformare într-un context marcat de perturbări

În acest climat turbulent, mai bine de opt din zece dintre organizațiile respondente (81%) au spus că efectuează deja modificări importante sau chiar semnificative în fluxul operațiunilor comerciale, inclusiv în privința lanțurilor de aprovizionare.

„Liderii din domeniul financiar și fiscal trebuie să se adapteze constant la schimbările externe. Mai mult, ei trebuie să se obișnuiască cu necesitatea și impactul utilizării tehnologiei în afaceri. Integrarea inteligenței artificiale în procesele operaționale este esențială pentru a face față provocărilor actuale, cum ar fi instabilitatea geopolitică și modificările legislative. Este parte din prezent, dar și din viitor fără nicio îndoială”, afirmă Andra Cașu, Partener, liderul departamentului Asistență Fiscală Internațională și Structurare Fiscală în Tranzacții, EY România.

Pe de altă parte, implementarea impozitului minim global prevăzut de pilonul II BEPS reprezintă o schimbare legislativă și de reglementare esențială, care afectează majoritatea organizațiilor (81%), depășind problematica taxelor vamale,

reformele fiscale naționale și trecerea la sistemele digitale de facturare. În acest context, 85% dintre respondenți au afirmat că obligațiile lor fiscale totale vor crește din cauza pilonului II al BEPS. Cu toate aceste schimbări majore în fiscalitatea internațională, doar 21% s-au declarat foarte pregătiți în momentul de față să respecte cerințele de raportare ale pilonului II BEPS. Prin urmare, aceasta este o altă zonă de transformare fiscală care va ridica probleme de adaptare și va necesita resurse suplimentare pentru a asigura conformitatea fiscală la nivelul organizațiilor.

Necesitatea utilizării inteligenței artificiale și a datelor

Valorificarea datelor, a inteligenței artificiale generative și a tehnologiei poate stimula inovația. Mai departe, prin inovație se asigură premisele pentru a obține informații detaliate, dar și analize predictive și raportări automatizate. Studiul EY relevă că toate aceste metode sunt deja utilizate de marea majoritate a participanților la studiu (86%). De altfel, respondenții sunt tot mai optimiști cu privire la potențialul inteligenței artificiale, aceștia fiind de părere că, în următorii doi ani, aceasta va conduce la creșterea eficienței funcțiilor financiar-fiscale cu 30%, iar concluzia lor este că utilizarea inteligenței artificiale va face posibilă realocarea unui procent suplimentar de 23% din buget pentru activități strategice cu valoare adaugată ridicată.

Aproape jumătate (44%) dintre respondenți au afirmat că incapacitatea de a pune în aplicare un plan sustenabil pentru date, inteligență artificială și tehnologie reprezintă cel mai mare obstacol în realizarea viziunii funcției lor fiscale. Peste jumătate dintre funcțiile financiar-fiscale (51%) se află încă în stadii incipiente de maturitate în gestionarea datelor, ceea ce afectează semnificativ implementarea inteligenței artificiale.

Drept urmare, multe organizații încă întâmpină dificultăți în

dezvoltarea propriilor soluții, iar 78% dintre respondenți consideră că o colaborare în următorii doi ani cu un furnizor extern, care să aibă capacități solide în dezvoltarea unor soluții bazate pe inteligența artificială, va aduce beneficii peste medie sau chiar semnificative pentru funcția lor fiscală.

„Utilizarea datelor și a inteligenței artificiale nu doar că îmbunătățește eficiența operațiunilor fiscale, dar permite și anticiparea schimbărilor legislative. Organizațiile care nu investesc în aceste tehnologii riscă să rămână în urmă față de competitorii care adoptă soluții inovatoare. Mai mult, este necesar ca organizațiile să prioritizeze transformarea mentalității angajaților pentru a înțelege necesitățile pe care viitorul le aduce – tehnologia este fără îndoială un sine qua non al viitorului”, subliniază Andra Cașu.

Necesitatea unor echipe bine pregătite pentru inteligența artificială

Inteligența artificială remodelează și forța de muncă din domeniul financiar-fiscal, care se confruntă cu o multitudine provocări. Astfel, 61% dintre respondenți se așteaptă ca pensionarea unor specialiști în fiscalitate să aibă un impact semnificativ asupra funcțiilor lor, în timp ce 66% au afirmat că scăderea numărului de noi contabili care încep să profeseze va afecta capacitatea de a acoperi necesarul de resurse umane. Respondenții specialiști în fiscalitate își petrec 53% din timp cu activități de rutină și doresc să reducă acest procent la 21%. În schimb, ar dori să își dubleze (până la 34%) timpul alocat activităților specializate, cu valoare adăugată ridicată.

Integrarea inteligenței artificiale în transformarea forței de muncă este esențială pentru a acoperi acest deficit și pentru a crea echipe financiar-fiscale dinamice și bine pregătite pentru viitor. Respondenții investesc în echipe și în recalificarea acestora: 73% acordă prioritate angajării unor

specialiști în știința datelor și experți în tehnologie fiscală, iar 89% investesc în perfecționarea și recalificarea personalului existent. De asemenea, respondenții spun că apelează din ce în ce mai mult la specialiști externi (83%) și pun accent pe construirea unei forțe de muncă educate în materie de inteligență artificială.

„Pentru a construi echipe capabile să facă față provocărilor viitoare, este important să investim în dezvoltarea continuă a angajaților și în adaptarea noilor generații. O forță de muncă bine pregătită, care înțelege atât tehnologia, cât și aspectele financiar-fiscale, va fi esențială pentru succesul în era digitală. Generațiile următoare sunt familiarizate încă din copilarie cu tehnologia, așadar mai este necesar doar un pas suplimentar de conectare pentru ei: acesta va fi de a-i învăța ce înseamnă datele și inteligența artificială integrate cu o viziune financiar-fiscală și competențe tehnice excelente”, concluzionează Andra Cașu, Partener EY România.